Jaarverslag 2016

Solar Cooking KoZon

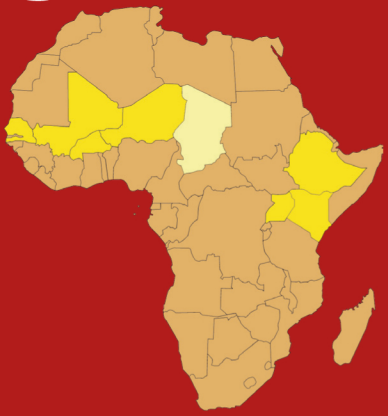

De nieuwe start

Het eerste jaar van Solar Cooking Nederland – KoZon (SCK) is voorbij. Het was een goed jaar, waarin oude en nieuwe medewerkers hard hebben gewerkt om de fusie tot een succes te maken. En dat is gelukt, dankzij het enthousiasme en de kennis en ervaring van oude en nieuwe medewerkers. Met enige trots kunnen we zeggen dat de bundeling van krachten van Solar Cooking Nederland (SCN) en KoZon heeft geleid tot een nieuwe, sterke stichting, die nog beter in staat is de doelstellingen te realiseren.

Bedrijfsmatige projecten

Om onze projecten duurzaam te maken, was een meer bedrijfsmatige aanpak nodig. De bedrijven Solar Cooking Association (SCA) In Uganda en Togo Tilé in Mali vormen het bewijs, dat deze aanpak leidt tot het blijvend gebruik van geïntegreerd zonnekoken, werkgelegenheid en economische zelfstandigheid. Om onze partners te helpen bij zo'n bedrijfsmatige aanpak, hebben we de lokale projectleiders in 2015 een training gegeven in het opzetten van sociale bedrijfjes. De eerste helft van 2016 hebben zij gewerkt aan die opzet en aan hun eerste businessplannen. Enkele partners hebben dat goed opgepakt en zij zijn enthousiast gestart. Helaas is dat bij een paar projecten nog niet gelukt.

Nieuwe projectlanden

De vraag naar geïntegreerd zonnekoken neemt toe. Regelmatig krijgen we verzoeken uit landen waar we tot nu toe nog niet actief waren. We onderzoeken samen met de aanvragers de mogelijkheden. Belangrijke voorwaarden om tot samenwerking over te gaan, zijn voor ons de kwaliteit, de betrouwbaarheid en de stabiliteit van de lokale partner. Daarnaast moet er een duidelijke leider zijn, die het project kan en wil trekken. In 2016 heeft dat geleid tot twee projecten in Kenia. Beide projecten zijn met grote voortvarendheid aangepakt en bieden goede hoop op een succesvolle start van kleine ondernemingen.

Vluchtelingen en gehandicapten
Hoewel veel mensen in onze doellanden in staat blijken de kookmiddelen te kopen (al dan niet op afbetaling), blijft het voor de allerarmsten, zoals gehandicapten en vluchtelingen, moeilijk om de werkelijke prijs te betalen. Daarom blijven we voor deze groepen de training en de kooktoestellen subsidiëren. Zo is dit jaar een groot project gestart in het vluchtelingenkamp Nakivale in Uganda. In de eerste fase van dit project betalen we voor 1.000 vrouwen de training en de kooktoestellen. Onze partner SCA zorgt voor de training en de levering van de toestellen tegen kostprijs. In Mali verzorgt Togo Tilé de trainingen en de levering van kooktoestellen aan de gehandicapten, die zelf 50 procent van de prijs betalen. Wij subsidiëren de rest.

Bestuur en medewerkers
De stichting heeft aan aantal nieuwe, enthousiaste en ervaren medewerkers kunnen aantrekken. We zijn daar heel blij mee. Maar helaas hebben we ook afscheid moeten nemen van enkele 'oude' medewerkers.
In augustus 2016 overleed Henk Crietee, de penningmeester en projectcoördinator Uganda, van SCN. Hoewel hij door ziekte geen deel meer uitmaakte van het nieuwe bestuur van SCK, heeft hij in de voorbereiding naar de fusie enorm veel werk verzet en ook daarna konden we altijd een beroep doen op zijn kennis en ervaring.
Na 12 jaar als voorzitter van SCN en het afgelopen jaar als bestuurslid en landencoördinator Oost-Afrika van SCK, heeft Clara Thomas besloten te stoppen met haar werkzaamheden. Ook zij heeft in het fusieproces én in het afgelopen jaar een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de nieuwe stichting. Ze blijft wel beschikbaar als vraagbaak voor haar opvolger en voor het bestuur. Tegelijk met Clara, nam Jacomine Immink afscheid. Vanaf het begin van SCN heeft zij de PR en workshops zonnekoken verzorgd. Alle illustraties in de kennisdocumenten voor het gebruik van de zonnekooktoestellen, zijn van haar hand.

Bloemen bij het afscheid van Clara Thomas (l) en Jacomine Immink (r)

Na vijf jaar hebben we ook afscheid genomen van Piet Sluimer. Hij was vooral de technische man van KoZon. De door hem ontwikkelde, goedkope kartonnen solar box is nu vooral in Mali erg populair.

Dank aan onze donateurs en sponsors
Goede medewerkers zijn van essentieel belang voor een stichting. Maar we zouden niets kunnen doen, als we niet zouden worden gesteund door zoveel enthousiaste en trouwe donateurs, schenkers, stichtingen, organisaties en bedrijven. Dankzij u

kunnen wij het leven van een groot aantal vrouwen in Afrika wat lichter maken. Dankzij u vindt er minder ontbossing plaats in de doellanden. Dankzij u kunnen we de economische zelfstandigheid en de werkgelegenheid helpen bevorderen door het ondersteunen van beginnende CSI-bedrijven. Mede namens onze Afrikaanse partners willen wij u daarvoor heel hartelijk bedanken. Wij hopen dat we ook in de toekomst op uw steun mogen blijven rekenen. Omdat wij uitsluitend met vrijwilligers werken, kunnen we de overhead laag houden. Daardoor kunt u er zeker van zijn dat uw geld vrijwel in zijn geheel voor de projecten wordt gebruikt.

Lucretia Gijssen-Boerebach,
Voorzitter Solar Cooking Nederland – KoZon

Projecten in Oost-Afrika

ETHIOPIË

In augustus hebben Clara Thomas en Alewijn van Asperen een werkbezoek gebracht aan Ethiopië. Door de ernstige onlusten tijdens de eerste week van het bezoek, heeft de Nederlandse ambassade hen de reis naar Bahir Dar, Amhara district in Noord-Ethiopië, ontraden. Het geplande programma voor de tweede week met een bezoek aan ORDA in Bahir Dar, is daarom geannuleerd.

EU- project voor Duurzame Energie in drie regio's is afgerond
Het grote EU Duurzame Energie Technologie Project dat sinds 2011 is uitgevoerd door de organisatie Horn of Africa Regional Environment Centre / Network (HoA-REC/N), is in augustus 2016 afgerond. Solar Cooking Nederland (SCN) is vanaf 2011 partner geweest in dit project. Haar taak was kennisoverdracht en een jaarlijkse bijdrage van 10.000 euro. Om de kennisoverdracht beter te kunnen garanderen is door HoA-REC/N in 2012 Fikirte Regassa Beyene aangesteld als ISC-expert en tevens vertegenwoordiger van SCN in Ethiopië. Haar salaris is die jaren betaald door SCN. Het resultaat is, dat nu enkele centra (verdeeld over de drie regio's) als kleinbedrijf de productie van energie zuinige – en zonnekooktoestellen, lampen en paneeltjes trachten door te zetten.

Vrouwen maakten kennis met het zonnekoken tijdens de trainingen die door Fikirte werden gegeven

Mogelijk nieuw project in Arsi Negele
ANCEDA (Arsi Nature Conservation and Environmental Development Association) is een NGO actief op het gebied van natuur en milieubescherming en -ontwikkeling in het district Arsi Negele. Al sinds 2011 heeft SCN contacten met hen in het kader van het EU-project. ANCEDA heeft ons begin 2016 opnieuw om financiële steun gevraagd voor een vervolgproject. Omdat er na de nodige correspondentie nog veel onduidelijkheid bestond over deze aanvraag, was het werkbezoek er vooral op gericht om in persoonlijke gesprekken duidelijkheid te krijgen over het projectvoorstel. Ook bood het de gelegenheid het ISC-productiecentrum, waar hun aanvraag betrekking op had, te gaan bekijken. Daar bleek dat een aantal wezenlijke onderdelen en functionaliteit van het ISC-centrum (op basis van het EU-projectplan) nog niet gerealiseerd waren. Wij zijn in principe bereid het vervolgproject te financieren met een bescheiden financiële bijdrage, maar alleen als het productiecentrum is 'afgemaakt'. Hoewel ANCEDA ons heeft laten weten, dat deze verbeteringen op korte termijn (en op kosten van het EU-project) alsnog gerealiseerd zullen worden, is nog niet duidelijk of dit inmiddels ook echt is gebeurd. Wellicht dat de onrustige situatie in het land en het gebrekkige internet daarbij een rol speelt. We wachten verdere berichten af.

Solar Cooking kleinbedrijf in Awura Amba stagneert
De Organization for Rehabilitation and Development in Amhara (ORDA) is al sinds 2012 onze lokale partner en adviseur bij een plan voor ISC-implementatie in en door de dorpsgemeenschap van Awura Amba. Met financiële steun van SCN is in 2014 een kleine ISC-productiewerkplaats gebouwd, waar na de start van de productie een voorraad van 400 kwalitatief goede CooKitsets is opgebouwd. Alleen heeft de leiding van Awura Amba geen of onvoldoende aandacht besteed aan de marketing en de verkoop. Omdat het bezoek aan ORDA in Bahir Dar niet kon doorgaan vanwege de onlusten, moesten de contacten verder via e-mail en telefoon plaatsvinden. Dat heeft niet tot resultaat geleid. We hebben daarom moeten besluiten de samenwerking met ORDA vooralsnog te beëindigen.

UGANDA

Wereldwijde waardering voor SCA in Uganda
De heer Mukasa Kaweesa, de directeur van de Solar Connect Association (SCA), onze partner in Uganda, is toegelaten tot de Solar Cookers International Association. Deze Association is een elite groep van academici,

Enkele leden van het team van SCA. Staand links Theo Sinke, projectcoördinator SCK, en rechts de heer Mukasa Kaweesa

beslissers, ontwerpers, producenten, ondernemers, innovators, advocaten, humanitairians, milieudeskundigen en NGO's die solar cooking wereldwijd promoten en bevorderen. Wereldwijd telt de Association ruim 40 leden, waarvan 15 uit Afrika. Mukasa was ook één van de sprekers op de 6e Solar Cooking International Wereld Conferentie die in januari 2017 heeft plaatsgevonden in India.

Uitbreiding verkooppunten SCA

Begin 2016 is het productiecentrum van Solar Connect Association (SCA) in Biharwe (Mbarara, Zuidwest Uganda) in gebruik genomen. Dit gebouw is gefinancierd door Wilde Ganzen en SCN. Omdat in dit gebouw de productie op een goede en professionele manier kan plaatsvinden, ligt de focus nu op uitbreiding met meerdere verkooppunten verspreid over Uganda. Zowel in Gulu (Noord-Uganda) als in Kasese (West-Uganda) zijn verkoopcentra in voorbereiding. SCA biedt nu werk aan ca. 30 personeelsleden, full- en parttimers.

De ISC-producten zijn klaar voor de verkoop

Nakivale vluchtelingenkamp

In samenwerking met SCA is in het vluchtelingenkamp Nakivale een Integrated Solar Cooking-project (ISC) gestart. Het kamp ligt in Zuidwest Uganda, in het Insingiro district. In het kamp wonen ca. 60.000 vluchtelingen uit Burundi, Rwanda, Oost-Congo en Somalië. Vaak verblijven zij al jaren in het kamp.

Op donderdag 22 september 2016 was de officiële start. Het project duurt 12 maanden waarbij ten minste

Olivia Kanyesigye, geeft uitleg over de ISC-kooktoestellen aan belangstellende kampbewoners

1.000 Solar CooKits zullen worden geleverd door SCA. Dat bedrijf heeft ook de 'instructors' getraind. Dat zijn vrouwen die door de dorpen zijn afgevaardigd om hun kennis door te geven aan anderen. Het is de bedoeling dat de vrouwen op termijn kleine bedrijfjes beginnen om ISC duurzaam in de kampen te verzorgen, zoals dat ook in de vluchtelingenkampen in Tsjaad het geval is.

KENIA

Nieuw project in Bumala, Busia County, West-Kenia
Sinds oktober 2016 is Solar Cooking KoZon ook actief in Kenia. De initiatiefnemer is de heer Didacus Pius Odhiambo, een leerkracht aan een basisschool en voorzitter van de NGO 'Farmers with a Vision'. Hij diende een plan in om het gebruik van geïntegreerd zonnekoken in de regio te promoten en kookmiddelen te verkopen op diverse plaatsen in de regio. Bij proefdemonstraties bij scholen en kerken bleek daarvoor veel belangstelling. De CooKits, boxen, hooimanden en houtbesparende ovens worden in deze fase van het project nog niet zelf gemaakt, maar gekocht en met een opslag verkocht. Wel heeft een aantal vrouwen een training ontvangen in het maken van hooimanden. Het pilotproject duurt 1 jaar (tot oktober 2017). Als het een succes wordt is het de bedoeling een ISC-bedrijfje te beginnen en ook de productie op te starten. De resultaten zijn positief en we verwachten dan ook dat het project een vervolg gaat krijgen. Het project is mede gefinancierd door het Hervormd Lyceum Zuid (HLZ) in Amsterdam. Het contact met de heer Odhiambo is ook via die school tot stand gekomen.

Na de training maken de vrouwen de hooimanden zelf. Daarbij maken ze gebruik van een plastic mand.

De Ecozoom, de duurdere houtbesparende oven, werd verkocht voor 4500 KS (40 Euro)

Project in Nairobi
Naar aanleiding van het project in Bumala, kregen we in december 2016 een verzoek van de Asulma Centre Self Help Group uit Nairobi. Het hoofd van de school, de heer Samuel Odhiambo, wilde een promotie workshop ISC houden voor 30 ouders en 20 mensen uit de buurt. De heer Didacus Odhiambo zou de diverse kooktoestellen demonsteren en de bezoekers konden die ook kopen, eventueel op afbetaling. Gezien de enthousiaste en voortvarende houding van beide docenten, hebben wij het verzoek gehonoreerd. De belangstelling was groot en ook de verkoop liep goed. In januari 2017 hebben wij een voorstel ontvangen voor een pilotproject, vergelijkbaar met dat in Bumala. Ook dat plan is inmiddels goedgekeurd en van start gegaan.

De belangstelling voor de demonstraties was groot

Projecten in West-Afrika

MALI

Grote uitbreiding van Togo Tilé
Niemand had kunnen voorspellen, dat het project Togo Tilé, dat in 2014 startte, zo'n grote vlucht zou nemen. In de twee jaren waarin we het project hebben ondersteund met in totaal 13.300 euro, heeft de directeur, Seydou Coulibaly, in Ségou een florerend bedrijf opgezet met een gemiddelde maandomzet in 2016 van 2.625.000 FCFA (€ 4.000,00). Er werken nu 30 mensen (fulltime en parttime) en er zijn verkooppunten

Op veel plaatsen biedt Togo Tilé de kooktoestellen aan, zoals hier aan de oever van de Niger

in Ségou, Bamako, Sikasso, Koutilia, Sévaré en Gao.
Dat succes bleef ook in Mali niet onopgemerkt. Het Programme d'Appui à la Croissance Economique et Promotion de l'Emploi par le secteur Privé'' (PACEPEP), een overheidsprogramma gericht op het stimuleren van particuliere bedrijvigheid, heeft het bedrijf een half jaar gevolgd en de bedrijfsvoering geanalyseerd. Van alle onderzochte bedrijven is alleen Togo Tilé geselecteerd voor deelname aan het programma.

Nieuwbouw
De conclusie van PACEPEP was, dat het bedrijf op de huidige locatie niet meer aan de steeds groeiende vraag naar zonnekooktoestellen kan voldoen. Daarom is het van belang te investeren in het vergroten van de productiecapaciteit en de competitiviteit van het bedrijf. Er werd een plan geschreven voor een bedrijfsuitbreiding met de bouw van een atelier en de aanschaf van een zaag- en een lasmachine. Kosten: bijna 47.000 euro. Voorwaarde was echter dat Togo Tilé zelf een kleine 5.000 euro zou bijdragen en voor 50% van de totale kosten vóór 5 december 2016 een medefinancier zou vinden. De eigen bijdrage was geen probleem, maar voor die 50% cofinanciering deed hij een beroep op ons.

Overleg over het nieuwe project tijdens het bezoek van Seydou aan Nederland. V.l.n.r. Carja Butijn, projectcoördinator Burkina Faso, Seydou Coulibaly en Sandra van der Berg, projectcoördinator Mali

Bezoek aan Nederland
In november kwam Seydou naar Nederland, om zijn technische kennis te vergroten op het gebied van productie, kennisoverdracht en bedrijfsvoering. Maar ook om de plannen met ons te bespreken. Wij hebben unaniem besloten zijn verzoek te honoreren. Gezien de uitstekende samenwerking, de prachtige prestatie die hij in zo'n korte tijd heeft geleverd, maar vooral op basis van zijn persoon en zijn kwaliteiten. Daarnaast is hij voor ons van groot belang vanwege de kennisoverdracht naar andere projecten in West-Afrika. Daarom hebben wij de gevraagde 50% (21.768 euro) betaald. Inmiddels is de bouw van het nieuwe bedrijf gestart. (NB. In het overzicht van de uitgaven staat een bedrag van

Het nieuwe atelier wordt 21.5 x 15 meter.

€ 25.767,39. Daarvan is € 21.768,00 voor het gebouw en € 3.999,39 voor de laatste betalingen van het eerste project.

Gehandicapten in Sikasso gaan geïntegreerd zonnekoken

De Federation Régionale des Associations de Personnes Handicapées (FERAPH) in Sikasso, was na het zien van de demonstraties CSI (Cuisine Solaire Intégrée) van Togo Tilé, zo enthousiast, dat zij hun leden ook graag de mogelijkheid wilde bieden gebruik te maken van CSI. In overleg met Togo Tilé kwamen zij in juli met een voorstel: Togo Tilé verzorgt de training gratis en levert de kooktoestellen met 10% korting, de gehandicapten betalen zelf 50% en Solar Cooking KoZon betaalt de rest. Die formule sprak ons erg aan. Vooral omdat het niet alleen goed is voor het gevoel van eigenwaarde van de gehandicapten als zij het zelf betalen, maar ook omdat gekochte artikelen meer en beter gewaardeerd worden dan gratis artikelen. Al vóór de trainingen hadden de meeste gehandicapten hun bijdrage betaald. De eerste training heeft plaatsgevonden en er is een wachtlijst voor de volgende.

Na afloop van de training ontvingen de deelnemers de door hen gekochte kooktoestellen

Training van gehandicapten in Bamako

In augustus 2016 heeft de Association Malienne des Femmes Handicapées (AMAFH) in Bamako weer een dertigtal vrouwen getraind in het gebruik van CooKit, hooimand en Wapi. AMAFH verzorgt de trainingen altijd zelf. In het verleden kregen de deelnemers de training en de kooktoestellen gratis (ze betaalden alleen een symbolisch bedrag van 1 euro.) Maar om de redenen die we noemden bij FERAPH, hebben wij besloten ook voor AMAFH-leden een eigen bijdrage te vragen. Met het geld dat zij besparen aan het kopen van hout of houtskool, kunnen zij het bedrag afbetalen. Om de overgang van gratis naar 50% niet te groot te maken, hebben de vrouwen dit keer 25% betaald voor de kooktoestellen. De training is in dit geval nog wel betaald door ons.

Succes Project Bella vrouwen, Here Bugu
Al in 2014 heeft de ZONTA Club Arnhem Area geld beschikbaar gesteld om vijf Bella vrouwen uit de omgeving van Mopti de kans te geven CooKits en hooimanden te maken om die uiteindelijk te verkopen. De training daarvoor hebben de vrouwen gehad bij Togo Tilé. Op Here Bugu bij Mopti is een werkruimte ingericht met alle benodigde materialen en gereedschappen voor het maken van de CooKits. Het project was alleen administratief nog niet afgesloten, omdat wij nog geen eindrapportage hadden ontvangen. Dat is eind 2016 wel gebeurd. Pas als we over een goede eindrapportage en financiële verantwoording beschikken, betalen wij de laatste 10% uit. Dat is nu gebeurd en daarmee is het project afgerond.

BURKINA FASO

Marktverkenning in Ouagadougou
Al heel veel jaren is de heer Joseph Bazié van de Association Ecoligiste pour le Développement Social (AEDS) onze partner in Ouagadougou, de hoofdstad van Burkina Faso. Hij maakt alle kooktoestellen zelf en geeft veel demonstraties CSI op scholen, bedrijven en instellingen. Maar hij verkocht vrijwel niets. Om hem de kans te geven tot een meer bedrijfsmatige opzet te komen, heeft hij in 2015 de training gevolgd bij Togo Tilé in Mali. Helaas vonden wij zijn ondernemingsplan onvoldoende zekerheid bieden voor een succesvol project. We hebben hem aangeraden eerst een goede marktverkenning te doen: zijn de mensen in Ouagadougou bereid en in staat de werkelijke prijs voor de toestellen te betalen? We hebben hem een jaar de tijd gegeven en 1.000 euro om een flink aantal toestellen te maken en die proberen te verkopen. Als dat lukt en hij na een jaar ervaring wel met een goed businessplan komt, willen wij met hem verder gaan.

Enthousiaste start van CSI-bedrijf in Tanghin
Ook de heer Jean-Marie Koalga heeft deelgenomen aan de training in Mali. Hij is voorzitter van de Association le Bon Samaritain pour la Protection de l'Environnement et le Développement Social, Tanghin (ABSPEDS). Na de training is hij voortvarend gaan werken aan zijn ondernemingsplan. Na enkele aanpassingen zijn wij akkoord

De heer Bazié, van het project AEDS, heeft de medewerkers van ABSPEDS geleerd hoe zij de kooktoestellen moeten maken

gegaan met dat plan. Het contract is in juli 2016 getekend voor de periode van één jaar met een mogelijke verlenging tot drie jaar. Het plan voorziet in de bouw van een eenvoudig centrum voor productie en promotie, training in het maken van de kooktoestellen en training in verkoop, een fonds voor de materialen voor de eerste kooktoestellen en salariskosten. De bedoeling is dat aan het eind van het jaar de basis is gelegd voor een klein CSI-bedrijf, dat in de komende jaren verder kan worden uitgebouwd. Het project kost in totaal 6.000 euro, uit te betalen in delen over een periode van één jaar, steeds na de goedkeuring van de kwartaalrapportages. Op basis van de rapportages van de eerste twee kwartalen, inhoudelijk en financieel, hebben wij goede verwachtingen van dit project.

Alle deelnemers aan de training hebben ook geleerd hoe zij de solar box moeten maken

SENEGAL

Caritas Thies, project Ndondol

De derde projectleider die heeft deelgenomen aan de training in Mali, is de heer Simon Faye, namens Caritas Thies. Na het pilotproject in Ndondol was hij de beoogde projectleider van het vervolgproject. Het ondernemingsplan dat Caritas heeft gemaakt, gaf ons, ook na een aantal aanpassingen, onvoldoende vertrouwen. Na herhaalde verzoeken van ons om met verbeterde versies te komen, hebben wij ook Caritas aangeboden een jaar een marktverkenning te financieren. Helaas werd het ons steeds meer duidelijk, dat CSI binnen Caritas een lage prioriteit had. Daarom hebben we uiteindelijk begin 2017 moeten besluiten de samenwerking met Caritas te beëindigen.

TSJAAD

Ook in 2016 is het geïntegreerd zonnekoken in de zes vluchtelingenkampen in Tsjaad doorgegaan. Het besluit om de omliggende dorpen bij het zonnekoken te betrekken, heeft een positief effect gehad. De onderlinge verhoudingen zijn daardoor enorm verbeterd. KoZon heeft in 2016 geen financiële steun gegeven. Wel is de helft van een lijfrenteschenking aan KoZon overgemaakt naar Tsjaad, zoals met de schenker is afgesproken.

Samenwerking in de projectlanden in 2016

Ethiopië

- HoA-REC/N/Energy Team (Horn of Africa Environment Centre and Network Addis Ababa University) www.hoarec.org
- ORDA (Organization for Rehabilitation and Development in Amhara) www.orda.org.et
- ANCEDA (Arsi Nature Conservation and Environmental Development Association)

Uganda

- SCA (Solar Connect Association) www.solarconnectassociation.com

Kenia

- Farmers with a Vision
- Asulma Centre Self Help Group

Burkina Faso

- ABSPEDS (Association Le Bon Samaritain pour la Protection de l'Environnement et le Developpement Social, Tanghin)
- AEDS (Association Ecologiste pour le Développement Social)
- DLM (Association Duddal Leydi Men)

Mali

- AFIMA (Association des Femmes Ingénieurs du Mali)
- AMAFH (Association Malienne des Femmes Handicapées)
- ADRIM (Association pour le Développement Régional Intégrée au Mali
- Association Togo-Tilé de Ségou
- FERAPH (La Federation Régionale des Associations de Personnes Handicapées)
- PACEPEP (Programme d'Appui à la Croissance Economique et Promotion de l'Emploi)
- Rondom Baba, Here Bugu, Mopti www.rondombaba.nl

Senegal

- Caritas Thiès (Ndondol)

Samenwerking in Nederland en België

- Wilde Ganzen www.wildeganzen.nl
- Sol Suffit (België) www.solarcooking.be

WILDE GANZEN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Financieel jaarverslag 2016

I Inleiding

Met ingang van 1 januari 2016 was de fusie tussen Solar Cooking Nederland (SCN) en KoZon daadwerkelijk een feit en zijn we verder gegaan als Stichting Solar Cooking Nederland-KoZon (SCK).

In 2015 hebben we in ons gezamenlijk jaarverslag twee financiële jaarverslagen opgenomen. Om de totale vergelijking met 2016 zo eenvoudig en inzichtelijk mogelijk te houden, hebben we nu voor 2015 de bedragen van beide stichtingen bij elkaar opgeteld. Zo kunt u eenvoudig de totale inkomsten en uitgaven en de balans van beide jaren zien.

II Inkomsten en uitgaven (Zie Tabel 1)

Inkomsten

Het totaal aan donaties van particulieren (inclusief lijfrenteschenkingen) lag iets lager dan in 2015; het bedrag van de donaties van organisaties (vooral van stichtingen en fondsen) was iets hoger. De totale inkomsten uit donaties zijn dus ongeveer op hetzelfde niveau gebleven. Mede door de dalende rente en mindere verkoop van CooKits zijn de totale inkomsten bijna 1.200 euro lager.

Uitgaven

De grootste bijdrage ging in het afgelopen jaar naar Togo Tilé in Mali. Dit CSI-bedrijf is met hulp van KoZon in 2014 gestart. Het project was zo succesvol (er werken nu al 30 mensen), dat het kleine werkplaatsje niet meer toereikend was. De Malinese overheid heeft daarom besloten vanuit hun stimuleringsfonds de helft van de kosten te betalen voor de bouw van een grote bedrijfsruimte inclusief inrichting en machine. De andere helft hebben wij voor onze rekening genomen.
De tweede grotere post is voor ons nieuwe project in het vluchtelingenkamp in Uganda.

De overhead was in het afgelopen jaar iets hoger dan gebruikelijk, vooral door de kosten van de fusie en de kosten als gevolg van de fusie.

Al onze medewerkers zijn vrijwilligers die met grote inzet en enthousiasme hun werk doen en daar geen vergoeding voor krijgen. Wel mogen zij werkelijk gemaakte kosten, zoals reiskosten, declareren.

Tabel 1. Realisatie inkomsten en uitgaven van Solar Cooking - KoZon in 2015 en in 2016 (in Euro)

Inkomsten		2015	2016
Donaties van particulieren		28.321,99	26.299,65
Donaties van organisaties		14.550,00	15.922,10
Verkoop materialen		297,45	50,95
Rente op spaarrekeningen		874,52	598,93
Totale inkomsten		44.043,96	42.871,63
Uitgaven		**2015**	**2016**
Burkina Faso - AEDS	1)		1.018,00
Burkina Faso - Bon Samaritain	1)		4.672,71
Mali - Togo Tile	1)	4.212,72	25.767,39
Mali - Bella vrouwen	1)		209,00
Mali - AMAFH	1)	3.190,00	1.569,00
Mali - FERAPH	1)		1.006,00
Senegal - Caritas Ndondol	1)	391,50	
Senegal - Zuid-Senegal	1)	984,21	24,96
Ethiopie - HoA-REC/N	1)	17.070,00	6.264,92
Kenia - Bumala	1)		1.755,50
Kenia - Nairobi	1)		635,50
Uganda - SCA	1)	12.944,51	
Uganda - Orukiga Refugee Settlement	1)		10.106,90
Benin-Pro Dogbo	1)		47,66
Trainings project Uganda-Mali	1)	15.866,69	
Techniek, renovatie & ontwikkeling	1)	809,00	500,22
Verzenden CooKits	1)	1.113,87	13,90
Algemene kosten	2)		112,84
Promotie & wervingscampagne	2)	110,00	264,71
Nieuwsbrief incl. verzending	2)	1.267,02	455,46
Folders, visitekaartjes	2)		481,58
Website	2)	742,21	320,03
Opslag materialen	2)		666,45
Administratie, bank & notariële kosten	2)	849,23	486,09
Declaratie bestuur (reiskosten)	2)		685,17
Jaarverslag incl verzending	2)	1.634,89	531,21
Kosten fusie	3)	94,86	1.389,36
Totaal uitgaven	1) +2) + 3)	61.280,71	58.984,56
Percentage direct besteed aan projecten (1)		92,54%	90,87%
Kosten uitvoering (2) als % kosten doelstelling		7,46%	6,78%
Kosten fusie (3) als % kosten doelstelling			2,35%
Totale inkomsten minus uitgaven (negatief)		18.927,71	16.112,93

Voetnoot: 1) directe bestedingen voor projecten; 2) indirecte, administratieve uitgaven; 3) uitgaven voor fusie

III De balans (tabel 2)

De in de balans van 31-12-2016 opgenomen bedragen bestemd voor projecten, zijn bedoeld voor projecten die in 2016 zijn gestart en volgens contract in 2017 verder gaan. Van SCA hebben wij nog € 886 tegoed voor de verzending van aluminiumfolie en het door AFIMA betaalde voorschot voor de verzending was € 50,80 te hoog ingeschat.

Tabel 2. Balans situatie Solar Cooking - Kozon aan begin en einde van 2016

Balans per 31-12-2015			
Saldo betaalrekening ABNAMRO	10.962,10	Vermogen	86.615,64
Saldo spaarrekening ABNAMRO	73.522,12	Nog bestemd voor trainingsvervolg-	
Saldo betaalrekening TriodosBank	5.930,04	projecten (voorheen Ndondol -2)	36.414,89
Saldo spaarrekening TriodosBank	35.232,65	Nog bestemd voorTogo-Tilé	3.378,28
SCA Uganda (aluminium folie)	886,00	Restant verplichting Bella	209,15
Cash	85,05		
Totaal saldo	126.617,96	Vermogen en Crediteuren	126.617,96

Balans per 31-12-2016			
Saldo betaalrekening ABNAMRO	11.193,12	Vermogen	96.639,88
Saldo spaarrekening ABNAMRO	44.056,09	Bestemd voor Togo Tilé	1.525,15
Saldo betaalrekening TriodosBank	19.123,01	Bestemd voor trainingsmissie Uganda	3.000,00
Saldo spaarrekening TriodosBank	35.297,61	Restant verpl. BF-Bon Samaritain	1.990,00
Debiteuren: SCA Uganda	886,00	Restant verpl. UG-Refugee Settlement	5.600,00
		Restant verpl. Kenia-Bumala	1.750,00
		Crediteuren: AFIMA, Mali	50,80
Totaal saldo	110.555,83	Vermogen en crediteuren	110.555,83

Verklaring Kascommissie Stichting Solar Cooking Nederland - KoZon

Op 25 april 2017 heeft de kascommissie van Solar Cooking KoZon de financiële bescheiden doorgesproken met de voorzitter, Mw. Lucretia Gijssen-Boerebach en de penningmeester, Mw, Gaudence Havyarimana.
De kascommissie bestaande uit ondergetekenden:
Ir. Pieter Frans Raijmakers, Bennekom en Drs. J.A.A.van Tienen, Renkum,
verklaart hierbij de financiële stukken en bescheiden van Solar Cooking KoZon, betrekking hebbend op de exploitatie over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016, te hebben gecontroleerd en akkoord bevonden.

De kascommissie verzoekt het bestuur om de penningmeester decharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid over deze periode.

Was getekend:

Bennekom, 6 mei 2017	Renkum, 6 mei 2017
Ir. P.F. Raijmakers	Drs. J.A.A. van Tienen

Solar Cooking Nederland – KoZon is door de belastingdienst erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Sponsors

Ook in 2016 konden wij weer rekenen op de steun van veel donateurs en sponsors. Graag willen wij u bedanken voor die onmisbare steun. Particuliere schenkers willen vaak niet genoemd worden. Daarom beperken we ons tot stichtingen en fondsen.

- Commissie Zending Werelddiaconaat, Linschoten: 425 euro
- Hutten Foundation, Veghel: 125 euro
- NPB Ontwikkelingssamenwerking, Bennekom: 300 euro
- Protestantse Gemeente Laren-Eemnes: 190 euro
- Rotary on Wheels, Wageningen: 1.000 euro
- Stichting CERES, Laren: 5.000 euro
- Stichting Gifted Art, Rotterdam: 100 euro
- Stichting K.C.E. Fonds, Eemnes: 500 euro
- Stichting Pelgrimshoeve, Zoetermeer: 1.500 euro
- Stichting Regina Fonds, Amsterdam: 2.000 euro
- Stichting Uiterwaarden, Blaricum: 1.000 euro
- Stichting Virtitus Opus, Laren: 2.000 euro
- Wageningen University: 180 euro
- Wilde Ganzen: 1.045 euro

Behalve directe financiële steun ontving Solar Cooking KoZon ook bijdragen in natura of indirecte financiële steun:

- Bongers Verhuizingen B.V., Wageningen: gratis opslag CooKits en aluminium folie en korting op de opslag van overige materialen.
- Drukkerij Van Eck en Oosterink, Dodewaard: 50% korting op de drukkosten van de Nieuwsbrief en Jaarverslag.
- Notariskantoor Smit en Moormann, Wageningen: korting op de kosten van de fusieprocedure.

Sponsorwerving, voorlichting en PR

Solar CooKing KoZon bij Economische Zaken
Begin juli 2016 vond er in het ministerie van Economische Zaken (EZ) in Den Haag, een bijeenkomst plaats vanwege de pensionering van de heer Sander van Opstal.

V.l.n.r. Wilma Goppel, Lucretia Gijssen, Sander van Opstal en Fatim Diaw, vertegenwoordigster van SCK in Senegal

Na een loopbaan van meer dan 38 jaar ten behoeve van Natuurlijk Kapitaal, Biodiversiteit en Kennisontwikkeling, werd hem niet alleen een receptie aangeboden, maar ook een bijeenkomst waarin deze thema's centraal stonden. De heer van Opstal is jarenlang ambassadeur van KoZon geweest en op zijn verzoek mochten wij ons daar presenteren. Wij waren aanwezig met een stand. Fatim Diaw, onze vertegenwoordigster in Senegal, was toevallig in Nederland en zij kon de bezoekers uit eigen ervaring vertellen wat zonnekoken betekent voor de vrouwen en voor het milieu in Afrika.

Wilma Goppel (r) geeft uitleg over het gebruik van zonnekooktoestellen. Links Fatim Diaw

Het was een heel geanimeerde en interessante bijeenkomst. Naast een aantal inhoudelijke toespraken, die direct verband hielden met natuur, milieu en duurzaamheid, was er een 'Lagerhuis discussie' . Daarin konden de aanwezigen aan de hand van een aantal stellingen met elkaar discussiëren. Daarbij kregen wij ook de kans te benadrukken hoe groot het belang is van het gebruik geïntegreerd zonnekoken , voor het milieu, de gezondheid van vrouwen en kinderen en voor het bevorderen van het welzijn en de economische zelfstandigheid van vrouwen.

Nieuwe medewerkers maken kennis met geïntegreerd zonnekoken

Om onze nieuwe medewerkers kennis te laten maken met alle aspecten van geïntegreerd zonnekoken, verzorgde Jacomine Immink enkele workshops. Zo gaf zij uitleg over alles aspecten die een rol spelen bij het starten en voortzetten van een project. Maar de nieuwe vrijwilligers kregen ook de kans zelf een CooKit en een WAPI te maken. Het waren prima bijeenkomsten, die tevens hebben bijgedragen aan de teamvorming.

Theo Sinke (l) en Alewijn van Asperen (r), maken een CooKit tijdens de workshop

Daarnaast werden de gezamenlijke vergaderingen tevens gebruikt om de andere kooktoestellen te laten zien en daarbij uitleg te geven. Vooral de twee Solar

Boxen stonden daarbij centraal: de houten box, die is ontwikkeld door Henk Blok en de studenten van de VU en de Universiteit van Amsterdam en de kartonnen box die is ontwikkeld door Piet Sluimer. Beide boxen zijn een groot succes in het project Togo Tilé in Mali.

Uitleg over de kooktoestellen na een vergadering van Solar Cooking KoZon. v.l.n.r. Thijs van den Berg, Dicky Fisscher, Piet Sluimer, Theo Sinke en Clara Thomas

Piet Sluimer geeft uitleg over de door hem ontworpen Solar Box aan Gaudence Havyarimana en Thijs van den Berg

Website

Onze website wordt druk bezocht. Ondanks het feit, dat we door tijdgebrek nog te weinig nieuws publiceren. De PR-commissie bestond maar uit één persoon, die ook nog een drukke baan heeft. Gelukkig is de commissie sinds kort uitgebreid en hopen we meer activiteiten te gaan ontplooien op het gebied van PR en Fondsenwerving. Ook de Engelse en Franse website wordt regelmatig geraadpleegd. Er zijn heel goede nieuwe contacten uit ontstaan en we hebben via de website enkele nieuwe vrijwilligers mogen begroeten.

Nieuwsbrieven en jaarverslagen

In mei 2016 verscheen het gezamenlijk jaarverslag van de beide stichtingen over 2015. En in december verscheen onze tweede Nieuwsbrief. Beiden werden zowel per post als digitaal verspreid. Ook in de toekomst willen wij onze donateurs, sponsors en belangstellenden via nieuwsbrieven blijven informeren, omdat we uit reacties

weten dat men dat erg op prijs stelt. Om kosten te besparen hopen wij dat steeds meer mensen zullen kiezen voor toezending via e-mail

Solar Cooking Nederland - KoZon
NIEUWSBRIEF
Solar Cooking KoZon
Nummer 2, december 2016

Nakivale vluchtelingen-kamp in Uganda

In het hakivale vluchtelingenkamp, in Zuidwest Uganda, startte in september een Solar Cooking project. Na de officiële start in het bijzijn van de gouverneur en de kampcommandant, kregen de eerste 20 personen training in het gebruik van de kookkoeiellen.

>> Lees er meer over op bladzijde 2

Forse uitbreiding voor Togo Tilé in Mali

Twee jaar geleden startte het project Togo Tilé in Sègou, Mali. Nu is het een bloeiend bedrijf met 30 medewerkers. Na deze vliegende start is het bedrijf toe aan bedrijfsuitbreiding met de bouw van een nieuw atelier en de aanschaf van een zaag- en een lasmachine.

> Lees alles over Togo Tilé op bladzijde 4

Zonnekoken nu ook voor gehandicapten in Sikasso

Bij een demonstratie van zonnekookoeiellen in Sikasso, was de gehandicaptenorganisatie FEBAPH zo enthousiast, dat zij een project wilde starten. De belangstelling voor het eerste project was groot en er is een wachtlijst voor een tweede project.

>> Lees er meer over op bladzijde 4 en 5

Verder in deze nieuwsbrief
• Afscheid Clara Thomas • Ons eerste project in Kenia • Start CSI-bedrijf in Tanghin, Burkina Faso • Financiën • Hoe u ons kunt steunen

Wij wensen u hele fijne feestdagen!

Hoe kunt u Solar Cooking KoZon steunen?
Ook dit jaar is onze stichting weer royaal gesteund door een groot aantal trouwe donateurs, stichtingen en organisaties. Onder andere met eenmalige schenkingen, regelmatige incasso's, legaten en lijfrenteschenkingen. Soms ook met de opbrengst van een verjaardag of jubileum. Wij zijn daar heel blij mee en het stelt ons in staat door te gaan met het werk in Afrika. We hopen dat we ook in de toekomst op die steun mogen blijven rekenen. Wanneer u ter gelegenheid van een jubileum of feest, Solar Cooking KoZon onder de aandacht van uw bezoekers wilt brengen, zorgen wij graag voor informatie- en promotiemateriaal. Ook zijn wij altijd bereid demonstraties of lezingen te geven bij verenigingen, scholen, kerken of serviceclubs.
Voor aanvragen: secretariaat@solarcookingkozon.nl

Omdat alle medewerkers op vrijwillige basis werken, zonder vergoeding, is onze overhead laag. Uw bijdrage komt dan ook vrijwel geheel ten goede aan de projecten.

U kunt een eventuele donatie overmaken naar één van onze twee bankrekeningen.
NL 57 ABNA 0404 8116 71 t.n.v. Solar Cooking KoZon
NL 06 TRIO 0254 7056 34 t.n.v. Solar Cooking KoZon

Wij willen onze schenkers en donateurs graag op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Maar omdat een aantal banken geen adresgegevens meer verstrekt, is dat niet altijd mogelijk. Daarom staat er op onze site een formulier voor eenmalige schenkingen en een machtigingsformulier voor periodieke schenkingen. Aan de hand van de adres – en e-mailgegevens op dat formulier, kunnen wij u dan onze informatie toesturen.

Solar Cooking KoZon is door de Belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Daarom mag u onder bepaalde voorwaarden uw gift aftrekken. Op onze website staat onder het kopje: 'Wat kunt u doen? Schenken als particulier' een link naar de Belastingdienst. Daar kunt u ook het formulier downloaden voor periodieke schenkingen en lijfrenteschenkingen (5 jaar). Daarvoor heeft u het RISN-nummer van onze stichting nodig. Het RISN-nummer is: 855938602.

Solar Cooking Nederland - KoZon

Comité van Aanbeveling

Drs. J. Bos, Oud-ambassadeur Soedan en Ethiopië;
Jan Pronk;
Prof. Dr. Ir. R. Rabbinge, Em. Universiteitshoogleraar;
Jan Terlouw, natuurkundige, voormalig politicus, schrijver;
Herman Wijffels

Bestuur:
Lucretia Gijssen-Boerebach, voorzitter; Dicky Fisscher, secretaris; Gaudence Havyarimana, penningmeester; Clara Thomas, bestuurslid/coördinator Oost-Afrika

Projectcoördinatie:
Ethiopië: Clara Thomas en vanaf 1 juli 2016: Alewijn van Asperen; Uganda: Theo Sinke; Kenia: Henk Blok; Burkina Faso en Niger: Carja Butijn; Mali: Wilma Goppel, Piet Sluimer (tot 1-8-2016); Sandra van der Berg (vanaf 1-8-2016); Senegal: Wilma Goppel

Werkgroep ISC/CSI Techniek: Piet Sluimer, Frank Hagedoorn en Arnoud Pollmann

Magazijnbeheer: Frank Hagedoorn

Werkgroep PR en Fondsenwerving:
Karin Gijssen, Pia Wissel, Regina van Tongeren en Thijs van den Berg

Foto- en filmarchief: Miny van den Brink

Vertalingen Engels en Frans: Lianne Faili

Kascommissie: Ir. P.F. Raijmakers en Drs. J.A.A. van Tienen

Contact Solar Cooking Nederland – KoZon

Secretariaat: Forel 288, 3824 LG Amersfoort. Tel. 033 - 472 31 38
e-mail: secretariaat@solarcookingkozon.nl
internet: www.solarcookingkozon.nl

Bank:
NL 57 ABNA 0404 8116 71 t.n.v. Solar Cooking KoZon
NL 06 TRIO 0254 7056 34 t.n.v. Solar Cooking KoZon

KvK-nummer: 64995356
RISN-nummer: 855938602

De stichting Solar Cooking KoZon Nederland – KoZon (Solar Cooking KoZon) is door de belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Solar Cooking KoZon

Stichting Solar Cooking Nederland – KoZon zet zich in om in Oost- en West-Afrika het geïntegreerd zonnekoken (ISC/CSI) en het gebruik van zonne-energie te bevorderen. Wij kiezen daarbij voor een bedrijfsmatige aanpak en het stimuleren van de participatie van vrouwen, passend in de lokale economie.

We zijn actief in West- en Oost-Afrika en hebben projecten in onder andere Burkina Faso, Mali, Senegal, Ethiopië, Uganda, Kenia en Niger.

Stichting Solar Cooking Nederland – KoZon

Secretariaat:
Forel 288
3824 LG Amersfoort
(033) 472 31 38
secretariaat@solarcookingkozon.nl
www.solarcookingkozon.nl

Bank:
NL 57 ABNA 0404 8116 71, t.n.v. Stichting Solar Cooking KoZon
NL 06 TRIO 0254 7056 34, t.n.v. Stichting Solar Cooking KoZon

K.v.K. Arnhem – Handelsregister 09099641
RISN-nummer: 855938602

Stichting Solar Cooking Nederland - KoZon is door de belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Algemeen Nut Beogende Instelling
ANBI